

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-342

9.5.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Påkørsel – skuldersmerter – årsakssammenheng – forenlighet - krav om spesialisterklæring – bal. §§ 4 og 6.

Skadelidte ble påkjørt av en bil i april i 2018 mens hun kjørte moped. Skadelidte fikk smerter i skulder og overarm, og slet med å bevege armen. Det var ingen tegn til ytre skade, og det ble heller ikke påvist funn på røntgen eller MR. Skadelidte ble sykemeldt fra jobben i en klesbutikk frem til hun sa opp jobben i september 2018. Oppfølging fra sykehusfysioterapeuten ble avsluttet i november 2018, da det ble angitt god bevegelighet og lite smerter. Forsikringsforetaket utbetalte samlet kr 100 000 til dekning av påført inntektstap og kr 18 022 til dekning av påførte utgifter frem til dette tidspunktet. Skadelidte krevde i 2021 erstattet ytterligere økonomisk tap som følge av skuldersmerter, og mente foretaket måtte innhente spesialisterklæring. Foretakets rådgivende lege konkluderte med manglende årsakssammenheng mellom plagene og ulykken, og foretaket avviste kravet. Spesialisthelsetjenesten avsto i 2022 skadelidtes søknad om utredning for mulig nerveskade. Saken reiste spørsmål om skadelidte hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og senere varige plager i skulderen, og om foretaket i så fall var ansvarlig for det aktuelle tapet. Nemnda viste til rådgivende leges konklusjon om en tidsbegrenset årsakssammenheng frem til 30.11.18, men at det ikke var årsakssammenheng utover dette da forenlighetskriteriet ikke var oppfylt. Skadelidte hadde ikke sannsynliggjort årsakssammenheng utover hva foretaket hadde lagt til grunn og hadde heller ikke dokumentert et større tap. Foretaket hadde ikke plikt til å innhente spesialisterklæring. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte var utsatt for en trafikkulykke da hun, på moped, ble påkjørt av en bil 24.4.18.

Før hendelsen

I de fremlagte journalnotatene fra årene før ulykken, fremgikk bl.a. opplysninger om lengre tids sykemelding i notat 28.1.16, og flere år med plager fra rygg og stivhet i nakken, jf. notat 29.2.16. I notat 15.2.17 var det også nevnt at det sannsynligvis maksimalt ville være snakk om seks måneder med sykemelding, og at hun forhåpentligvis ville få psykolog innen rimelig tid. Sykemelding for angst var nevnt 26.6.17 og det ble der også beskrevet "en del rygg smerter", jf. også notat 30.3.17 og 29.5.17. Den 11.7.17 var det beskrevet gradvis bedring av angst – og at hun skulle prøve seg i jobbmarkedet etter hvert. Hun håpet hun skulle klare det, om innkjøringen i barnehagen gikk greit. Den 10.8.17 ble det notert bedring psykisk og at hun ønsket å begynne å jobbe "fått mulighet til liten kveldsstilling [i klesbutikk]. Fått time hos psykolog neste uke – beholder denne da hu har slitt over lengre tid."

Etter hendelsen 24.4.18

I journal av samme dato som hendelsen, stod det at hun ble påkjørt da hun kjørte i en rundkjøring.

[...] Hun forteller at hun falt mot venstre legg og venstre skulder. Sterke smerter i ettertid og blir dermed anbefalt å oppsøke lege. [...] Ved undersøkelse smerter ved palpasjon apikale deler av skulderbaldet og øvre deler av m. deltoid. Sterke smerter ved adduksjon av venstre overarm. Smertebue ved 40-50 grader. Ikke ytre tegn til skade. Symmetri over skulderbladene. Ved bevegelse uttalte krepitasjoner i øvre deler av skulderbladet. Henvises til rtg [...] Smertestillende og sm. [...]

Sykemelding for fortsatte plager i venstre skulder framgikk av notat 30.4.18, 16.5.18, 31.5.18, 8.6.18, mv. I notatet 8.6.18 stod det at hun ikke var klar til å komme tilbake til jobb, da den krevde "at hun kan løfte venstre arm over hodet for å ta ned kleshenger ol. Jobben krever at hun klarer å bevege armene." Hun følges av fysioterapeut med hjemmeøvelser, og ble henvist rehabilitering ved skulderpoliklinikk.

Se også videre sykemelding i notat 11.7.18, 31.7.18, 22.8.18. I sistnevnte notat stod det om arbeidsgivers dårlige tilrettelegging, og krav om 100 % arbeidsdyktighet før hun kunne komme tilbake til jobb.

Røntgen av venstre skulder 24.4.18 viste: "R: Negativt funn. Pasienten sendes til akutt pol etter anmodning fra henvisende lege".

MR av venstre skulder og skulderblad 23.5.18 viste "R: Ingen aktuell patologi påvises."

I poliklinisk notat 2.7.18 ble det notert:

[...] Samboer, et barn på 2 år. Jobbet hos [klesbutikk] og selger klær siden august 2017, Før det morspermisjon. Jobbet før som hudpleier.

Sykehistorie:

Vesentlig frisk. Hun angir at hun har hatt skulderplager før, men ikke vært sykemeldt for det aktuelle.

Aktuelt:

[...] Hun har siden hatt begrenset abduksjon, men merker nå noe bedring. [...]

Vurdering:

Pasienten ble utsatt for en trafikkulykke hvor hennes venstre skulder traff personbil i sakte fart den (...). Hun har idag lett nedsatt aktiv bevegelse i abduksjon. Pasienten forklares at dette mest sannsynlig er en sensomotorisk forstyrrelse etter traume. Ingen mekanisk sikker skade påvist. Intakt sensorikk over axillaris gebetet og deltoidområdet for stikk. Ingen tegn til atrofi av muskulatur. Pasienten settes opp til veiledning her for normalisering av bevegelsesmønster. Utfordres også til å starte gradert igjen i arbeid, sier hun sammen med fastlege har en plan. Kjenner stort stressnivå på jobb og nærmeste leder ønsker pasienten tilbake når hun er 100%.

I notat "Henvendelse om sykefraværsoppfølging" 13.7.18 stod det bl.a. at hun "opplever stor bedring under denne [fysikalske] behandlingen", men at arbeidsgiver ikke kunne tilrettelegge. Hun hadde begrenset funksjon slik at hun ikke klarte å heve armen over hodet og løfte gjenstander.

I notat etter fysioterapeutkonsultasjon på sykehuset 1.8.18 stod det:

[...] Opplevde noe fremgang frem til for en uke siden da hun forsøkte seg på jobb igjen, var da bare en time på jobb med lette oppgaver og fikk økte smerter i etterkant. Er nå vondere enn hun var før hun prøvde seg på jobb. [...]

I notat 10.9.18 framgikk det at hun hadde sagt opp jobben i klesbutikken, og jobbet deltid i et annet arbeidsforhold. Hun ønsket derfor ikke å søke AAP, jf. også notat 14.9.18 hvor det også stod hun søkte på jobber, og jobbet med øvelser på egenhånd.

Det er fremlagt et par notater fra sykehusets fysioterapeut, herunder bl.a. notat 21.9.18:

Status:

Opplever videre fremgang. Større bevegelighet før smerte. Klinisk: kommer opp mot full fleksjon før smerter i dag. Til 90 grader abduksjon som er fremgang fra sist. [...]

I notat fra sykehusets fysioterapeut 19.10.18 stod det:

opplever videre fremgang, kjenner fortsatt på smerte men har nå større bevegelighet før smerten inntreffer og mildere smerte. [...]

Det er også fremlagt notater fra kiropraktorbehandling mellom 16.11.18 og 13.11.19. I notatene frem til 13.3.19 var det fokus på rygg- og nakkeplager.

Oppfølgingen fra sykehusfysioterapeuten ble avsluttet 30.11.18:

[...] Trener daglig og merker at det hjelper henne til å bli bedre. Klinisk har hun i dag full smerterfri ROM i alle retninger med kun et svakt ubehag ved 90 grader abduksjon, Det er ingen provosering av smerter ved testing av sener og det er økt kraft her sammenlignet med tidligere.

Tiltak/videre plan:

Viser hvordan hun kan ha videre progresjon i treningen. Avslutter videre oppfølging da hun er i god bedring og har oversikt og kunnskap om hva som anbefales videre i forhold til trening. [...]

I notat 9.1.19 fremgikk det opplysninger om graviditet, at hun jobbet "20 % som sekretær/vasker. Har startet på bachelor i psykologi, nettstudie".

Fastlegen tok en kontroll av skulderplagene 11.2.19, og der fremgikk det bl.a. at hun fortsatt ikke hadde mulighet til å komme tilbake til 100 % stilling ved klesbutikken, og at belastning fortsatt medførte smerteforverring i skulderen, jf. også notat etter kontroll 15.5.19.

Første notat hvor ulykken og venstresidige armlager ble nevnt i kiropraktorjournalen er datert 13.3.19.

Journalen viste ellers sykemeldinger for mye bekkenplager ifm. graviditet, se bl.a. notat 22.5.19, 5.6.19, 24.6.19, 23.7.19 (sykemelding frem til permisjon).

I kiropraktornotat 6.8.19 fremgikk det at hun hadde "[...] ennå sm når hun abdukerer. [...] men ikke sterke sm i hverdagen lengre dersom hun belaster normalt. [...] intense smerter 2 mnd etter ulykken. avtok men kom tilbake igjen når hun jobbet i aug. [...]"

I poliklinisk notat 30.8.19 var det notert at skadelidte hadde innvendinger til opplysninger i notat datert 2.7.18 om tidligere skulderplager. Hun var "klar på at hun aldri tidligere har hatt plager fra skulder, eller vært i kontakt med lege eller annen behandler for dette".

Fastlegen noterte 4.11.19 fortsatte plager, og at hun nå, pga. smertene hindrer henne å løfte med venstre arm, også merker overbelastning i høyre arm/skulder – som begynte før fødsel av nytt barn.

Kiropraktornotat 11.11.19 og 13.11.19 viste behandling for smerter i venstre skulder og øvre del av rygg.

Videre plager ble nevnt i fastlegens oppfølgingsnotater 4.3.20 og 28.10.20.

Forsikringsforetakets rådgivende lege W. vurderte saken 12.11.20:

VURDERING.

Skadelidte har hatt noe muskelskjelettplager før ulykken, men det ser ikke ut til å foreligge en inngangsinvaliditet pga spesifikk skulderproblematikk.

Skadeevnen er vanskelig å vurdere da det er høyt uklart for meg hva som egentlig skjer i forbindelse med kollisjonen. [...] Det er uansett ikke påvist noen ytre tegn til skade, noe som taler mot en kraftig kontusjonsskade. Det er således uklart hvor mye energioverføring som inntraff og hvilke strukturer i skulderen som ble påvirket av denne energien.

Det foreligger akuttsymptom som taler for en skulderskade. Det framkommer ikke av skademeldingen men fra primærlegen og sykehuset skadedagen. Da skadelidte er hos primærlegen er det en bedre funksjon enn det som tilkommer senere. Det er angitt en smertebue i skulderen ved 40-50 grader. Det betyr at smerten slipper igjen nå armen løftes videre oppover. Totalutslaget er ikke angitt. [...]

KONKLUSJON:

Årsakssammenheng?

Det foreligger brosymptomer fram til 30.11.18 da det er angitt en nærmest normalisert skulder. Det er da angitt god bevegelighet og lite smerter. Årsaken til smerter etter dette tidspunkt blir da svært uklar og vanskelig å se som relatert til aktuelle ulykke.

Dette er en spesiell sak. Man har hatt store problemer med å forstå skadelidtes skuldersmerter og dårlige funksjon og det har vært lansert ulike forklaringsmekanismer. Jeg anser at det er rimelig å angi årsakssammenheng med ulykken fram til november 18. Årsakssammenhengen deretter anser jeg mindre sannsynlig relatert til aktuelle ulykke om det ikke framkommer ytterligere opplysninger som skulle tale for noe annet.

Legen stilte avslutningsvis spørsmål ved om det kunne foreligge en kompresjonsnevropati, at varig medisinsk invaliditet var i størrelsesorden 0-3 % siden bevegeligheten hadde vært helt normal med lite smerter, og at årsaken til plagene nå var høyst uklar. Med "så god funksjon november 18 burde alle forutsetninger være til stede for at hun kan bli helt bra." På spørsmål om det burde innhentes en spesialisterklæring ... skrev legen:

En spesialisterklæring skal jo først og fremst være til bruk i forsikringsmedisinsk sammenheng og ikke som ledd i utredning av tilstanden. Jeg synes absolutt skadelidte burde vært hos en nevrolog og nevro-fysiolog for å avklare hva slags tilstand som foreligger. Dersom det foreligger nerveskader kan en nevrolog skrive erklæringen. Dersom man ikke får holdepunkter for dette anser jeg at det er en fysikalskmedisiner som bør skrive spesialisterklæringen.

Foretakets rådgivende lege vurderte saken på nytt 18.2.21:

VURDERING:

Det ser således ikke ut til at det har blitt foretatt noen ytterligere utredning av skadelidtes plager med tanke på mulig nerveskade.

Det kliniske bildet virker som en impingementproblematikk og muskulære plager. Det er altså helt uspesifikke tilstander som i stor grad utvikles uten at det har vært noe traume.

Det er uklart hvorfor skadelidte ikke har bedre effekt av behandlingen, men det er muligens forhold som opprettholder økt spenningsnivå i skulderpartiet.

KONKLUSJON:

Det har ikke framkommet ytterligere opplysninger som klargjør tilstanden eller fører til endring av tidligere vurdering.

Pga tilnærmet normalisering av skulderplagene november 18 kan jeg ikke se at det kan konkluderes med sannsynlighetsovervekt for at skulderplagene, nå snart 3 år etter ulykken, kan relateres til en evt. vevskade oppstått ved aktuelle ulykke som ikke har blitt påvist, verken billedmessig eller klinisk.

Forsikringsforetaket hadde utbetalt bl.a. erstatning for lidt inntektstap, men avsto krav på ytterligere erstatning 20.5.21, da det ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom senere skulderplage og trafikkuulykken. Dersom det skulle foreligge en mindre restplage, var det ikke sannsynliggjort ervervstap som følge av denne, i alle fall ikke utover det foretaket allerede hadde utbetalt. Foretaket bemerket også at det ikke hadde noen utredningsplikt, men dekket avsluttende utgifter til juridisk bistand.

Det ble fremlagt en rapport fra hennes kiropraktor datert 14.10.22, hvor det var foretatt en oppsummering av hendelsesforløpet etter ulykken. Hun fikk smerter i form av smerteutstråling og strømninger nedover i venstre overarm og oppover i nakken på samme siden, som hadde ført til at hun unngikk å bruke armen. Fysioterapeutbehandling førte ikke til langvarig fremgang. Hun måtte gi opp arbeidsforsøk og har siden hatt "samme problem i skulder, overarm og nakke, men har som nevnt holdt armen i ro for å unngå å provosere den utover det som er nødvendig"

Ultralydundersøkelse under samme besøk den 09.08.2022 viste en liten subdeltoid/subacromial slimposebetennelse i venstre skulder, når sammenliknet med høyre skulder. Dette ble senere bekreftet med en MR undersøkelse foretatt den 19.09.2022. I tillegg viser denne MR undersøkelsen lavgradig degenerasjon

med skivebukning uten tegn til nerverotpåvirkning.

I forhold til klinikken er symptomene hennes ikke relatert til subdeltoid bursitt som det er funn av på MR bildene. Det er heller ikke relasjon til MR funn av cervikal kolumna. Mitt kliniske inntrykk er at hennes skulder har blitt utsatt for traume og at dette ved stor sannsynlighet har påvirket funksjonen til brachial plexus. [...]

Han anbefalte fysikalsk behandling, og uttalte at det var umulig å komme med prognose da nervevev kunne ta flere år å regenerere.

Skadelidte klaget til Finansklagenemnda 27.10.22. I klagen stod det bl.a. at hun var sykemeldt til 2.10.22 for skuldersmerter, og at hun hadde blitt henvist til nevrologisk undersøkelse for skulderen, men at henvisningen ble avvist av spesialisthelsetjenesten. Det stod også:

I tiden før skaden, hadde ... helt nylig fått ansettelse som assisterende butikksjef ved [klesbutikk], i et vikariat. Stillingen krevde blant annet at ... kunne være med å rydde, legge sammen og stille ut klær. Arbeidsgiver hadde ikke anledning til å legge til rette for ... i denne stillingen med den skaden hun pådro seg i denne ulykken, da skaden medførte at arbeid med armene utløste smerter og en tydelig forverring av tilstanden. ... hadde også redusert bevegelse i skulderen.

... ønsket imidlertid ikke å gå sykemeldt og eventuelt senere gå over på arbeidsavklaringspenger. [Klesbutikkens] vaktordninger samt det forhold at hun helt nylig hadde gått over i et vikariat som assisterende butikksjef, gjorde at hun som sykemeldt ikke fikk kompensert for det inntektstapet hun hadde i denne perioden.

... valgte derfor å påbegynne utdanning for å finne en karrierevei som ikke hadde godt fungerende skulder som forutsetning for å utføre arbeid, og hun påbegynte derfor psykologistudier høsten 2018.

Foretaket opplyste at det hadde "utbetalt samlet kr 100.000 til dekning av påført inntektstap og kr 18.022 til dekning av påførte utgifter".

Skadelidte har i det vesentlige anført at det er årsakssammenheng mellom ulykken og senere varige skulderplager. Skulderen har etter forløpet i 2018 aldri blitt helt bra, og bruk av skulderen har medført forverring av aktuelle tilstand.

Kiropraktorrapporten viste at behandleren mente ulykken med stor sannsynlighet hadde påvirket funksjonen til brachial plexus, og at hun fortsatt hadde et behandlingsbehov utløst av ulykken i mai 2018. Rådgivende leges resonnement fremstod forbeholdent, ettersom han skrev at dersom ikke "ytterligere opplysninger som skulle tale for noe annet" mente han årsakssammenheng kunne begrenses til denne tidsperioden. Under punktet om spesialisterklæring bør innhentes, skrev legen at skadelidte burde vært hos nevrolog og nevrofysiolog for å få avklart hva slags tilstand som forelå, og "Dersom det foreligger nerveskader kan en nevrolog skrive erklæringen". Legen mente altså ikke at årsakssammenheng kunne utelukkes ut fra akutt- eller brosymptomer, skadeutvikling eller andre mulige konkurrerende årsaker.

Det er årsakssammenheng mellom ulykken og det forhold at hun så seg nødt til å skifte yrkesvei, sml. Dykkerdommen, Rt-2003-338. Da hun startet utdanningen var det usikkert om, og eventuelt når, hun kom til å bli frisk nok til å fortsette sitt arbeid hos klesbutikken. Hennes videre valg ble således utløst av skaden alene, og uten den aktuelle skade må det kunne legges til grunn at hun hadde fortsatt i stillingen frem til i dag, avbrutt av fødselspermisjon der hun hadde mottatt foreldrepenger for hele perioden.

Foretaket burde innhentet spesialisterklæring. Det må anses som vanlig god praksis å innhente slike vurderinger der årsakssammenheng mellom skadehendelse og medisinske plager anses uavklart.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at skadelidte ikke har krav på erstatning utover det som allerede har blitt utbetalt, og det har ikke plikt til å innhente spesialisterklæring i saken, jf. bl.a. 2018-726.

Når det gjelder årsakssammenheng, ble det ikke funnet noen objektivt påvisbar skade, og den medisinske årsakssammenheng måtte vurderes etter de fire vilkår, ref. Nakkesleng 1.

Spørsmålet om brosymptom måtte ses i sammenheng med forenlighetsvilkåret. Det skal foreligge brosymptom i form av vedvarende plager, og symptomutviklingen skal følge et forventet forløp ut fra det som er allment akseptert medisinsk viten. Forventet forløp for bløtdelsplager er at symptomene er sterkest i starten før de gradvis blir svakere og enten forsvinner helt eller stabiliserer seg på et lavere nivå enn initialt.

Ut fra den dokumentasjon som foreligger ser det ut som om det forelå brosymptom som viste en forventet utvikling utover i 2018. Skadelidte hadde sterke plager i starten, men i november 2018 hadde hun full smertefri bevegelighet, kun svakt ubehag ved 90 grader abduksjon. Hos lege 28.10.20 rapporterte hun om sterkere symptomer, hun hadde smerter ved både abduksjon og elevasjon og redusert kraft. Dette var ikke en forventet utvikling, og det var ikke sannsynliggjort at hun ble påført en vevsskade i den aktuelle ulykken som kunne forklare en slik negativ utvikling, jf. rådgivende leges vurderinger.

Når det gjelder inntektstapet, fremgikk det at skadelidte startet på studie med tanke på omskolering ca. fire måneder etter ulykken. Hun sa også opp jobben som hun var sykmeldt fra, og startet i en ny jobb i 20 % stilling ved siden av studiet. Etter dette fikk hun ikke ytelser fra Nav utover svangerskapsenger. Hun hadde inngått avtale om vikariat hos klesbutikken før ulykken, med oppstart etter ulykken. Sykepengegrunnlaget ble derfor mindre enn hun ville hatt i lønn dersom hun ikke hadde blitt sykmeldt.

Foretaket er enige i at det forelå et inntektstap for en periode, men uenig i at de var ansvarlig for å dekke inntektstap som følge av en bachelor-utdanning som hun valgte å starte på allerede fire måneder etter ulykken, uten støtte fra Nav, jf. tapsbegrensningsplikten, og at erstatningen skal være et supplement til offentlige ytelser.

Skadelidte kunne ikke for skadevolders regning starte omskolering før skaden hadde fått tid til å hele, og uten å ta i bruk de offentlige støtteordninger som forelå dersom man av helsemessige årsaker måtte omskoleres. Slik plagene senere ble beskrevet, var det ikke grunnlag for erstatning av inntektstap utover den første tiden etter ulykken. Hva gjelder henvisningen til Dykkerdommen, kunne ikke de fysiske kravene ved butikkarbeid sidestilles med kravene til en metningsdykker, og dommen kunne ikke tas til inntekt for at klager hadde krav på å få dekket omskolering.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skadelidte har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken 24.4.18 og senere varige plager i venstre skulder. Saken reiser også spørsmål om skadelidte har rett til dekning av ytterligere inntektstap, og om forsikringsforetaket må innhente en spesialisterklæring.

Det foreligger årsakssammenheng mellom ulykken og senere varige plager i venstre skulder hvis ulykken er en nødvendig betingelse for plagene, og ulykken har vært så vidt vesentlig at det er naturlig å knytte ansvar til den, jf. Rt-1992-64.

Det er kravstiller, altså skadelidte, som har bevisbyrden. Det betyr at det er skadelidte som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for ytterligere utbetaling er oppfylt.

En vurdering av årsakssammenheng har både en juridisk og en medisinsk side. Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og kan ikke foreta noen medisinsk vurdering. Nemnda kan heller ikke overprøve det medisinskfaglige skjønn som legene har utvist i en sak. Når det foreligger en uttalelse/erklæring fra en uavhengig sakkyndig som konkluderer med årsakssammenheng, vil

nemnda vurdere uttalelsen/erklæringen på et juridisk grunnlag for å sjekke at den tilfredsstiller de krav som er stilt i retts- eller nemndspraksis. Dersom dette ikke er tilfellet, vil ikke erklæringen legges grunn.

Det er oppstilt særskilte krav i praksis for sammenhengen mellom et traume og senere bløtdelsskader/nakkesleng, PTSD, mv, jf. Høyesteretts dom inntatt i Rt-1998-1565, og nemndas avgjørelse 2017-641, 2018-814, 2018-865, 2022-427, 2022-1036 og 2022-1047.

Dersom det ikke er oppstilt særskilte krav i praksis vil nemnda kunne vurdere om den sakkyndige har vurdert og begrunnet hvorvidt den aktuelle hendelsen kunne medføre den aktuelle skaden, om symptomene tyder på sammenheng mellom hendelsen og skaden/plagene og om det er andre sannsynlige forklaringer på skaden/plagene. Dette er basert på momentene Høyesterett oppstilte i Rt-2007-1370 avsnitt 38 for en vanlig bevisvurdering av sammenhengen mellom en hendelse og senere plager, hvor det ikke var fremlagt informasjon om internasjonal konsensus om årsakssammenhengen mellom et traume og en spesifikk skadetype.

I aktuelle sak er det ikke påvist skade på MR eller røntgen som legene setter i sammenheng med ulykken. Dette taler for at det er tale om en bløtdelsskade. Rådgivende lege tok i sin første vurdering, opp spørsmålet om skadelidte burde utredes av nevrolog for å se om det er tale om en mulig nerveskade. Skadelidtes kiropraktor mener også at det er tale om skadebetinget nervepåvirkning/nerveskade, jf. rapport 14.10.22. Kiropraktoren er imidlertid ikke legespesialist i relevant fagfelt, hun foretar ingen vurdering av årsakssammenheng, og hun skal dessuten ha fått avslått søknad om utredning ved spesialisthelsetjenesten. Etter nemndas syn fremstår det i dag uavklart hva det er i kroppen til skadelidte som medfører plagene.

Skadelidte har anført at foretaket må innhente en spesialisterklæring for å avklare årsaksforholdene. Til dette bemerker nemnda at foretaket ikke har plikt til å innhente eller forskuttere dekning av ytterligere sakkyndige erklæringer. Dette er slått fast i nemndspraksis, og er en konsekvens av at det er skadelidte som har bevisbyrden, og derfor hun som må innhente dokumentasjon for å avklare årsaksforholdet.

Slik saken er opplyst er det kun de to fremlagte vurderingene fra rådgivende lege som er begrunnet i tråd med kriteriene for årsakssammenhengsvurdering. Vurderingene synes å legge til grunn at det mest sannsynlig er tale om en bløtdelsskade.

Der det er tale om bløtdelsskader vurderer nemnda spørsmålet om det er sannsynliggjort adekvat årsakssammenheng på grunnlag av fire kumulative vilkår: Ulykken må ha hatt tilstrekkelig skadevoldende evne; det må foreligge akuttsymptomer i form av smerter innen to-tre døgn etter ulykken; det må foreligge brosymptomer, det vil si sammenhengende plager fra ulykken til den kroniske senfasen; og plagene etter ulykken må ha et traumatologisk plausibelt forløp, det vil si at sykdomsutviklingen må følge et forløp som er forenelig med hva man ut fra anerkjent medisinsk viten kan forvente.

Når det gjelder forenelighetsvilkåret er det uttalt i Rt-2010-1547 avsnitt 48 at ved et vanlig forløp ved bløtdelsskader har skadelidte "de kraftigste symptomer de første par dager etter ulykken og at man så gradvis blir bra, eller at det eventuelt skjer en stabilisering av smertene på et lavere nivå enn i fasen rett etter ulykken ... En utvikling hvor smerter og ubehag blir verre uker eller måneder etter ulykken, eller oppstår i andre deler av kroppen, er ifølge de sakkyndige ikke forenlig med at skaden skyldes en bløtdelsskader, ..."

Rådgivende lege konkluderer med en tidsbegrenset årsakssammenheng frem til 30.11.18, men at det ikke er årsakssammenheng utover dette. Dette er begrunnet med at forenelighetskriteriet ikke er oppfylt.

Slik saken er opplyst, er nemnda av den oppfatning at skadelidte ikke har sannsynliggjort årsakssammenheng utover hva foretaket har lagt til grunn.

Nemnda tar ikke stilling til erstatningsutmåling, altså en nærmere vurdering av hvilket tap som er forårsaket av en ulykke. Det bemerkes likevel at nemnda ikke kan se at det er dokumentert et større tap i perioden foretaket er ansvarlig for, enn hva foretaket allerede har utbetalt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).